

ВПЛИВ ГРОШЕЙ НА ЛЮДИНУ XXI СТ

Гроші сьогодні є тим інструментом, за допомогою якого функціонує ринкова система. Щоб зрозуміти природу останньої, необхідно знати сутність і функції грошей. І хоча вони відомі кілька тисячолітній, проте єдиного визначення їм немає. Сучасні економічні зв'язки поставили масу нових проблем перед економістами, що займаються грошовим обігом. **Актуальність теми дослідження.** Часто чуємо вислів: «Якщо б у мене були гроші, то життя би склалося по-іншому». Постійний брак грошей свідчить про відсутність розуміння суті грошей і їх призначення. Гроші – це результат цілеспрямованих дій людини в її житті. Щоб вирішити проблему грошей особливо увагу потрібно звернути на потреби людини в суспільстві, бо ми живемо в ринковій економіці, де кожна людина вибирає сферу для своєї діяльності. У світогляді багатьох людей залишилася рабська ідеологія, що держава повинна забезпечити роботою кожную людину. Тому багато хто вважає, що хтось про нього повинен думати. Але насправді, якщо людина не думатиме сама про себе, про свій розвиток, то ніхто інший їй не допоможе. **Мета дослідження:** проаналізувати вплив грошей на людину XXI століття. **Об'єкт дослідження:** гроші як соціокультурний феномен. **Предмет дослідження:** позитивний та негативний вплив грошей на людину та її світогляд. **Завдання дослідження:** визначити як саме гроші впливають на людину; зрозуміти чи є щастя у грошах. Тема грошей та їхнє значення для людини, в наш час є дуже актуальною. Адже майже все, що є навколо нас можна купити. Кажуть, щастя не купиш. Всі ми знаємо про це, але кожен все ж упевнений: гроші роблять життя кращим. У новій сукні ми обов'язково зустрінемо свою долю, в красивому будинку не буде сімейних проблем, а хороша машина принесе повагу оточуючих. На ділі ж все виходить зовсім навпаки. Гроші весь час кудись втікають, а щастя все немає. Вчені довели: люди дійсно не вміють приймати правильні рішення, коли справа стосується грошей. Більш того, це закладено в нас еволюцією. Але купити щастя за гроші все ж можна, правда, зовсім не тим способом, як вважає більшість. «Що дають гроші? Вони дають владу і можливість. Звідки людина це знає? Звідки дитина це знає? Тобто дитина розуміє, що ті іграшки або, там, якісь цукерки, коштують грошей. Він не знає, що це таке, він не знає, як їх заробляти. І тоді гроші стають предметом маніпуляції, по-перше, якщо дитина навчиться маніпулювати батьками, він здобуває те, що йому хочеться, він розуміє, що влада у батьків, тому що вони з цими грошима в руках ходять (а всі діти хочуть бути дуже схожими на батьків)» [1]. Вважається, що гроші – кращий спосіб змусити людей працювати. Це здається настільки очевидним, що люди століттями використовували цей механізм заохочення. Але сучасна наука переконливо довела: гроші – найдорожчий спосіб змусити людей зроби ти щось. Більш того, дуже часто саме гроші геть відбивають у людини бажання працювати. У численних досліджах було показано, що за плату люди можуть гірше виконувати ті ж завдання, з якими відмінно справлялися безкоштовно. Причому розмір винагород не принциповий. Звичайно, багато людей починають працювати краще, тому що тепер у них є подарунок, приз, заробіток, який вони можуть в результаті отримати. Але деякі досліді показують, що, як тільки ви забираєте що грошову мотивацію, весь інтерес, ентузіазм пропадає. «Гроші – це засіб показати або владу, тому що вона дозволяє піднятися на якусь висоту і звідти демонструвати владу. І, відповідно, навіщо людині потрібна влада? Щоб показати:» Я потрібен, я важливий «, щоб отримати зворотне підтвердження, підкріплення.» Ти потрібен «. Насправді це найгірше що може бути, адже коли ти залишишся без грошей, твої так звані «друзі» пропадуть з тими самими грошима, бо ти вже не відігравш ніякої важливої ролі в їхньому житті. Вони вже не зможуть позичити у тебе грошей або поїсти за твій рахунок [3]. «Парадокс Істерліна» свідчить про відсутність зв'язку між економічним розвитком суспільства та його середнім рівнем щастя. Ми переоцінюємо цей парадокс, аналізуючи безліч багатих наборів даних, що охоплюють багато десятиліть. Використовуючи останні дані щодо більш широкого кола країн, ми встановлюємо чіткий позитивний зв'язок між середнім рівнем суб'єктивного добробуту та ВВП на душу населення в різних країнах, і не знаходимо жодних доказів точки на сичення, за якою заможніші країни не мають подальшого зростання суб'єктивних показників –буття. Ми показуємо, що оцінювані взаємозв'язки узгоджуються у багатьох наборах даних і подібні до взаємозв'язку між добробутом суб'єкта та доходом, який спостерігається в країнах. Нарешті, вивчаючи взаємозв'язок між змінами в суб'єктивному добробуті та доходами з часом у межах країн, ми виявляємо економічне зростання, пов'язане зі зростанням щастя. Разом ці висновки вказують на чітку роль абсолютного доходу та більш обмежену роль порівняльних показників відносного доходу у визначенні щастя [2, с.2]. Багато хто шукає швидких і обхідних шляхів заробітку і при цьому втрачає гроші. Ми часто звертаємо увагу на відповідність «західним стандартам (цінностям)». Переймаємося престижем, хорошою роботою, машиною та одягом. Ми залазимо в борги і беремо роботу додому – лише б не гірше, ніж в інших. Нас переконали, що це і є життям. Якщо людина не готова дати собі раду з великими грошми, то самі ж гроші погублять її. Тому важливо перед плануванням зрозуміти, що гроші – це інструмент для досягнення мети. Якби ви мали достатню кількість грошей, чим би займалися? Від відповіді на це запитання, залежить життя людини. Система людського життя так влаштована, що вона прагне виправити внутрішні якості людини через зовнішній вплив. Неправильне харчування і як наслідок –хвороби. І в цьому гроші не винні, після втрати здоров'я, переважно, людина витрачає гроші. У людина з низькими моральними орієнтирами гроші надовго не затримуються. Настрій нашої душі, наш світогляд визначають наше ставлення до грошей. **Висновок:** ми часто не даємо можливості грошам прийти в наше життя. Як правило, ми бачимо тільки в житті інших людей, через що самі страждаємо. Чужі гроші щастя не принесуть, і взагалі вони не завжди приносять щастя. Бути щасливим і мати гроші – це не те саме. Наприклад, у вченні Сковороди щастя людини не приходить із задоволенням потреб (адже саме так розуміє щастя як західне суспільство споживання, так і суспільство, що будувало до недавнього часу соціалізм). У Сковороди розуміння щастя має глибше коріння. Суть щастя він пов'язує зі способом життя самої людини. Найповніше вона розкривається через вислів Сократа: «Інший живе для того, щоб їсти, а я їм, щоб жити», – яким Сковорода розпочинає свій трактат під назвою «Кона Алквіадська». Своім розумінням щастя Сковорода, як би захищає людську «природу» від примітивного зведення до споживання і самокорисливості. Він сам вибрав такий спосіб життя, який, за його словами, допомагав йому «не жити краще», а «бути краще» [4].

Список використаних джерел

1. «Як гроші впливають на моральні якості людини» URL: <https://www.bbc.com/vert-cap-37475256>
2. Стівенсон Б. та Вольферс Д. Економічне зростання та суб'єктивний добробут: переоцінка парадоксу Істерліну, 2008. 79 ст.
3. «Гроші і людина» URL: <http://xic.com.ua/z-zhyttja/22-rozdumy-hrystyjanyna/141-groshi-i-ljudyna>
4. «Як розуміє щастя Григорій Сковорода» URL: <http://www.parta.com.ua/ukr/composition/view/1126/>